

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Mariae Gratiani A Burgo S. Sepulchri Episcopi Amerini De Vita Joannis Francisci Commendoni Cardinalis Libri Quatuor

Graziani, Antonio Maria

Parisiis, 1669

Cap. VII. De praedictionibus futura dignitatis ejus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9616

De prædictionibus futura dignitatis ejus.

CAPUT VII.

IMPUBERIS adhuc, & adolescentis tanta opinio, atque expectatio fuit, ut passim prædicarent homines eum ad summam aliquam laudem perventurum. Cùm Romam venisset, statim eadem de illo orta spes. Hannibalem Carum, virum sanè optimum, & urbanarum rerum diuturno usu, atque observatione in primis peritum, adolescens ego sæpe audivi cùm diceret, duobus se æqualibus suis Nicolao ArdinghELLO, & Marcello Cervino primis diebus, quibus Romam venere, perspectâ eorum industriâ, Cardinalatum prædixisse, in neutro falsum se judicio esse; vtrumque enim per varias mandatorum munerum functiones, suâ virtute Paulo III. Pontifici Maximo probatâ in summum ordinem pervenisse; quorum Ardinghellus decesserat, Marcellus in maxima hominum fama, atque spe supremi honoris tum erat. Quem postea honorem haud ita multis interjectis mensibus mortuo Julio est adeptus. Commendonum tertium esse Carus aiebat, quem magnis gerendis rebus factum eidem amplitudini ab pari ingenii æstimatione, destinavit. Ei certè tantùm tribuit semper, ut nullius benevolentiam, atque amicitiam magis coluerit: illi fratris

D

filium in domesticorum munerum ministeria tradiderit, nec ullius fidei commendatam domum, suosque magis cupierit: cæterum comprobata eventu conjecturam suam, ut impensè, ita non diu lætatus est; iisdem enim diebus jam senex est mortuus, quibus Commendonus ad urbem Cardinalis venit anno 1566. Joannes Petrus Carafa Cardinalis, qui postea Paulus IV. est dictus, summæ vir gravitatis, & prudentiæ consuetudine juvenis mirè delectatus, sæpe inter suos parem eum omnibus honoribus, & brevi adepturum edixit, ipsúmque identidem accendens, hortabatur, ut pergeret ire quibus cœpisset itineribus, ad magna & summa perventurum. Idem cum non multò post Pontifex Maximus eum Episcopum faceret, ferrétque multis laudibus, adjecit:

Debile principium melior fortuna sequetur.

Sed hæc ex moribus ejus conjectabant homines: Illa ex interpretatione astrorum. Quo tempore est natus responsum patri à Mathematicis est, magnum virum fore, summúmque imperium ad eum perventurum. Romæ eadem seu verè, sive assentantes spei, quæ de illo erat, cecinêre, & quidem constanter, nec multùm variante judicio omnes. At in Lusitania cum eò à Pontifice ad Regem missus venisset; inter eos, à quibus observari, adiri que officii causâ solebat, exul Hispanus nomine Maldonatus, studiosiùs eum quàm cæteri percoluit, homo Latinis, Græcisque litteris doctus, & in Astrorum scientia memoriæ ejus

facilè princeps. Is in longo sermone variè percunctando à Commendono elicuit non diem modò , sed horam quoque ortus ejus. Tum positu cœli stellarumque notato , quo quæque in signo, quæve earum inter se conjunctiones , motûve , nascente illo fuissent , ad eum rediit manu ferens parvam schedam , quam Commendono tradidit. In ea Mathematicorum notis situs syderum , descriptioque dimensa , ac designata erat , & subscripta brevis epistola. Natalem à se horam multorum inspectam esse , quòque nati fato , quæve eventura iis ex astrorum observatione esse viderentur prædixisse : nullius ortum felicioribus signis conclusum animadvertisse. Pergeret porro , & quò Deus , & natura vocarent , sequeretur , imperium ei , ac principatum deberi illius Reipublicæ ad quamcumque se contulisset , suam propè jam ætatem exactam esse , neque ad illud tempus producere vitam posse , filio mandaturum , vt ei à se obfignatas litteras afferret , orare vt memor à quo tantò antè hæc sibi prædicta fuissent , tum aliquam filio gratiam referret , cùm prædictionem suam secuta res confirmasset. Tempus quoque definire non est veritus alterum & sexagesimum ætatis annum , trigesimum tum agentis , in quem annum incidit mors Gregorii XII. Pontificis Maximi , cui ipse successor , & votis bonorum , & studiis Patrum destinabatur , nisi importuni morbi vis eum paucos ante dies , vt suo loco dicemus , præripuisset. Hunc Maldonatum satis constabat mul-

ta ab eadem scientia multis, quæ evenere, præ-
nunciasset. Ipse in exilium ierat, quòd cum Hi-
spaniæ civitates à Carolo V. defecissent, intercon-
citatores popularium, vnus omnium acerrimè in
illa versatus causa erat. Quamquam antè consu-
lentibus amicis adversum seditionis eventum, &
suam ipsius calamitatem prædixerat, testatus offi-
cium nihilominus sibi, atque fidem erga patriam
omnibus rebus antiquiorem fore, nec necessario
tempori suorum civium defuturum. Cùm exula-
rum in Lusitaniam venisset, Joannem Regem mo-
nuerat, vt maturaret Emanueli filio nuptias, ne-
gans eum adolescentiam evasurum, cuius dicto
& pater paruit, & filius intra vigesimum annum æ-
tatis extinctus fidem affirmavit. His conjectorum
dictis ad amplissimas opes Commendonus incitari
potuisset; sed ea ille haud ignarus vanitatis Mathe-
maticorum, & quæ ipsa portendunt astra, fallacissi-
mo ab iis sensu judicari, trahique plerumque quò
aut assentandi, aut obtrectandi libido rapit, per-
risum, jocumque accepit, nullam fati vim, omnia
cœlesti numine contineri, ac regi existimans, quæ-
que hominibus prospera, adversaque eveniant, ea
Dei nutu, atque potestate, à quo singula provi-
dentur, atque administrantur, non necessitate
vlla fieri naturæ aiebat.

